

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOHODNINI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1. Splošno

Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je določena z Zakonom o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16 in 69/17; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2). Obdavčitev dohodkov fizičnih oseb je področje, ki zahteva sprotno spreminjanje zaradi ciljev, ki se na splošno želijo doseči z davčno politiko.

Temeljni razlog za predlagane spremembe in dopolnitve ZDoh-2 je sklep Ekonomsko-socialnega sveta, ki je podprl, da se iz paketa davčne razbremenitve dohodkov iz dela izvzame razbremenitev regresa za letni dopust in se prioriteto sprejmejo takšne zakonodajne rešitve, ki bodo omogočile razbremenitev regresa za letni dopust že za leto 2019. Temu ukrepu bodo predvidoma sledili še drugi ukrepi, ki bodo še na splošnejši ravni razbremenili dohodke iz dela. S tem se bo okrepila konkurenčnost poslovnega okolja, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast in povečanje globalne konkurenčnosti Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Slovenija). Ob predlaganih ukrepih za razbremenitev dela, kar vključuje tudi predlagane spremembe in dopolnitve ZDoh-2 v smeri razbremenitve regresa za letni dopust, se bo v okviru zagotavljanja javnofinančne stabilnosti nadaljevalo učinkovito izvajanje t.i. mehkih ukrepov. Z navedenimi ukrepi v smeri povečanja prostovoljnega plačevanja davkov in izboljšanja učinkovitosti nadzornih organov se bo zagotovilo strukturno uravnoteženje javnih financ.

Obremenitev dela z dohodnino se v Sloveniji že vse od leta 2005 zmanjšuje. Reforme so šle v smeri globalne razbremenitve dohodkov, predvsem zavezancev v nižjih dohodkovnih razredih. Spremembe, uveljavljene z Zakonom za uravnoteženje javnih financ iz leta 2012, so bile pripravljene z namenom razbremenitve zavezancev z dohodki nad 1,3 povprečne plače in hkrati začasne povečane obremenitve zavezancev z dohodki nad pet povprečnih plač (za leta 2013, 2014 in 2015). Cilju nadaljnjega znižanja obremenitve dohodkov je sledila tudi novela Zakona za uravnoteženje javnih financ iz leta 2015, s katero so se razbremenili zavezanci z dohodki nad 1,5 povprečne plače, obenem pa se je podaljšala veljavnost obremenitve zavezancev z dohodki nad 5 povprečnih plač z davčno stopnjo 50 % (za leti 2016 in 2017). Spremembe na področju dohodnine so se nadaljevale v letu 2016 s splošno davčno razbremenitvijo dohodkov iz dela s spremembo dohodninske lestvice z razbremenitvijo najbolj produktivnega in ustvarjalnega kadra, ki praviloma več prispeva k dodani vrednosti, ustvarjeni v podjetjih v Sloveniji, ter z razbremenitvijo dela plače za poslovno uspešnost. Zadnje spremembe ZDoh-2 v letu 2017 pa so bile usmerjene predvsem v razbremenitev dohodkov iz delovnega razmerja delavcev, napotnih na delo zunaj države, in sicer s ciljem izboljšanja konkurenčne slike Slovenije, ohranjanja in ustvarjanja novih delovnih mest v Sloveniji ter ustvarjanja dodane vrednosti v Sloveniji z znanjem, ki ga posamezniki pridobijo v tujini ali prinesejo iz tujine, s tem

pa tudi ustvarjanje kakovostnejših delovnih mest.

Ena izmed pomembnih prioritiet Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) v letu 2019 je tudi prestrukturiranje davčnih bremen v smeri razbremenitve dela. Vlada se zaveda, da mora za povečanje odpornosti gospodarstva še naprej prednostno slediti ciljem zagotavljanja predvidljivega, preprostega in stabilnega poslovnega okolja za razvoj uspešnega slovenskega gospodarstva z jasno usmeritvijo v sodobne, na znanju temelječe tehnologije z visoko dodano vrednostjo, prijazne do okolja in ljudi ter trajnostno naravnane, ter omogočati večjo konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Pomembno je ohranjanje gospodarske aktivnosti in dvig produktivnosti, pri čemer so pomembni dejavniki tudi razmere na globalnem trgu dela, torej sposobnost gospodarstva obdržati in privabiti ustrezne kadre. V okviru sledenja tem ciljem so pomembni tudi davčni ukrepi.

Po podatkih Evropske komisije (Taxation trends¹) je Slovenija po obremenitvi z davki in prispevki pod povprečjem Evropske unije, ki znaša 38,9 % bruto domačega proizvoda (BDP) za leto 2016 (Slovenija: 36,6 %). Vendar pa je iz podatkov o ekonomski strukturi davkov in prispevkov (davki na delo, davki na potrošnjo, davki na kapital in davki na premoženje) razvidno, da ta v Sloveniji ni najugodnejša z vidika konkurenčnosti, saj odstopa od povprečja evropskih držav zaradi nadpovprečne obremenitve potrošnje ter obremenitve dela s prispevki za socialno varnost in podpovprečne obremenitve kapitala in premoženja. Ravno slednje pa je pomembno tudi z vidika presojanja skupne obremenitve, saj je to treba gledati celovito in ne samo z vidika enega davka ali ene skupine davkov.

Ocenjuje se, da je obremenitev dela tisti dejavnik, ki negativno vpliva na konkurenčnost, kar dokazujejo tudi študije OECD, iz katerih je razvidno, da je obremenitev dela problematična vsaj z dveh vidikov, in sicer prvi je pritisk na stroške dela in slabšanje mednarodne konkurenčnosti podjetij in s tem države, drugi pa je morebitno tveganje za naraščanje sive ekonomije.

Regres za letni dopust, ki je v skladu z delovnopravno zakonodajo obvezen dohodek delavcev, ki so upravičeni do letnega dopusta (131. člen Zakona o delovnih razmerjih, Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US), se v skladu z veljavnim ZDoh-2 v celotnem znesku všteva v davčno osnovo za odmero dohodnine. V skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pa se prispevke za socialno varnost plačuje od regresa za letni dopust, ki presega 70 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za predpretekli mesec.

Ugodnejša davčna obravnava regresa za letni dopust, ki se predlaga, zagotavlja, da bodo razbremenitve dejansko deležni le zavezanci, ki prejemajo dohodke iz delovnega razmerja. Le ti so tisti, ki so v skladu z delovnopravno zakonodajo upravičeni do navedenega dohodka, medtem ko zavezanci, ki ne dosegajo dohodkov iz delovnega razmerja, take pravice nimajo in posledično ne bodo deležni te razbremenitve. S tem se omogoča delodajalcem nagrajevanje delavcev na davčno ugodnejši način, saj je zakonsko obvezno izplačilo regresa za letni dopust v višini minimalne plače, davčno ugodnejše pa bo obravnavan regres za letni dopust do višine 100 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji.

V letu 2016 je večina zavezancev (okoli 89 %) prejela regres do višine 70 % povprečne plače, skupaj v višini okoli 496 mio eurov (v povprečju je znašal torej regres okoli 790 eurov). Okoli 10 % zavezancev (skupaj 71.813) pa je imelo regres v višini med 70 % povprečne plače in 100 % povprečne plače, v skupnem znesku okoli 84 mio eurov (v povprečju to pomeni okoli 1.172 eurov na zavezanca). Manj kot 2 % zavezancev pa je v letu 2016 prejelo regres v višini, ki presega 100 % povprečne plače. V povprečju je pri tej skupini zavezancev znašal regres nekaj manj kot 1.900 eurov.

Tabela 1: Porazdelitev zavezancev glede na višino regresa v letu 2016

¹ Vir: EK, Taxation trends 2018

Dohodkovni razred - glede na višino regresa *	ZAVEZANCI		Znesek BRUTO DOHODKA regresa (v €)	Dohodek na zavezanca (v €)
	Število	Delež		
do minimalne plače	187.616	26,40%	96.289.120	513
od minimalne do 70 % PP	439.494	61,84%	399.221.145	908
od 70 % do 100 % PP	71.938	10,12%	84.325.256	1.172
nad 100 % PP	11.606	1,63%	21.959.741	1.892
SKUPAJ	710.654	100,00%	601.795.262	847

* Upoštevani so podatki za leto 2016, tako da je minimalna plača in povprečna plača vezana na to leto (minimalna mesečna plača v letu 2016 je znašala 790,73 €, povprečna mesečna plača po podatkih SURS pa 1.584 €)

Vir: Odmera dohodnine za leto 2016, FURS

Višina regresa za letni dopust se po dejavnostih zelo razlikuje. Po podatkih Statističnega urada RS je razvidno, da je povprečni znesek regresa za letni dopust v letu 2014 znašal 694 eurov, kar je predstavljalo manj kot 88 % minimalne plače v tem letu (minimalna plača v letu 2014 je znašala 789,15 eurov). Kljub temu pa so zaposleni v finančnih in zavarovalniških dejavnostih prejeli bistveno višji znesek regresa za letni dopust, ki je dosegel skoraj 61 % povprečne plače v tem letu (povprečna plača za obdobje 2014 je znašala 1.540,36 eurov). Višje izplačilo regresa za letni dopust pa so prejeli tudi zaposleni v predelovalnih dejavnostih, dejavnosti kmetijstva, dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, in sicer je v povprečju znašal regres za letni dopust okoli 55 % povprečne plače v tem letu. Najnižje izplačilo regresa za letni dopust pa so v letu 2014 prejeli zaposleni v dejavnosti javne uprave, obrambe in socialne varnosti, in sicer je znašal povprečni znesek 371 eurov (24 % povprečne plače).

Tabela 2: Povprečno izplačilo regresa za letni dopust po dejavnostih v letu 2014

Zneski v €

	Povprečna višina izplačanega regresa za letni dopust
SKD Dejavnost - SKUPAJ	694
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	862
B Rudarstvo	815
C Predelovalne dejavnosti	863
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	818
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	808
F Gradbeništvo	648
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	806
H Promet in skladiščenje	741
I Gostinstvo	570
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	802
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	938
L Poslovanje z nepremičninami	767
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	733
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	683
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	371
P Izobraževanje	390
Q Zdravstvo in socialno varstvo	443
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	580
S Druge dejavnosti	725

Vir: Statistični urad RS

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj spremembe davčne obravnave regresa za letni dopust je doseči razbremenitev dela za vse delavce v delovnem razmerju, in sicer tako, da se poveča njihov razpoložljiv dohodek. S tem se bo posredno okrepila tudi konkurenčnost poslovnega okolja, kar bo vplivalo na vzdržno gospodarsko rast in povečanje mednarodne konkurenčnosti Slovenije. Pomemben cilj je torej ohranjanje gospodarske aktivnosti in dvig produktivnosti, pri čemer so pomembni dejavniki tudi razmere na mednarodnem trgu dela, torej sposobnost gospodarstva obdržati in privabiti ustrezne kadre, zato je cilj predvsem v povečanju razpoložljivega dohodka delavcev.

2.2 Načela

Načela tega zakona v splošnem ne odstopajo od temeljnih načel veljavnega zakona. V predlogu zakona se tako izhaja iz načela splošne davčne obveznosti, načela obdavčitve svetovnega dohodka, enake oziroma primerljive davčne obravnave davčnih zavezancev v enakem oziroma primerljivem položaju in sposobnosti za plačilo davka.

2.3 Poglavitne rešitve

Davčno se razbremeni regres za letni dopust kot dohodek, ki je pravica v skladu z delovnopravno zakonodajo, na način, da se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne všteva navedeni dohodek do 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji, pri čemer se pri določanju tega zneska upošteva zadnji podatek Statističnega urada Republike Slovenije. Pri letni odmeri dohodnine se ne všteva skupni navedeni dohodek zavezanca v višini 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja. Davčno ugodnejša obravnava regresa za letni dopust se določa že za davčno leto 2019.

Predstavljene rešitve zahtevajo spremembe oziroma dopolnitve naslednjih podzakonskih aktov, izdanih na podlagi zakona, ki ureja davčni postopek:

- Pravilnik o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter o načinu predložitve davčnemu organu;
- Pravilnik o obrazcih za napovedi za odmero akontacije dohodnine ter obrazcih za napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz kapitala in dohodka iz oddajanja premoženja v najem;
- Pravilnik o obrazcu informativnega izračuna dohodnine in obrazcu napovedi za odmero dohodnine.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Na podlagi zadnjih razpoložljivih podatkov Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) iz odmere dohodnine za leto 2016 o višini izplačil regresa ocenjujemo, da bo predlog zakona v smeri davčne razbremenitve regresa za letni dopust do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji znižal prihodke državnega proračuna iz naslova dohodnine v prvem letu uveljavitve predloga zakona za okoli 90 mio eurov.

Ocena temelji na nespremenjeni višini regresa za letni dopust, kot so ga zaposleni prejeli na podlagi zadnjih razpoložljivih podatkov FURS odmere dohodnine za leto 2016. Iz navedenih podatkov je tako razvidno, da bo nekaj manj kot 99 % prejemnikov regresa oproščenih plačila dohodnine, saj je le-ta znašal v tem letu manj kot 100 % letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec. Ti zaposleni so skupaj prejeli okoli 580 mio eurov regresa za letni dopust, ki je v povprečju znašal okoli 830 eurov na prejemnika regresa, kar predstavlja le nekaj več kot je znašala minimalna plača v letu

2016 (minimalna plača v letu 2016 je bila 790,73 eurov). Zaradi davčnega prihranka obstaja velika verjetnost, da bodo delodajalci izkoristili davčno ugodnejšo obravnavo tega dohodka.

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva, saj so že zagotovljena v okviru predvidenih sredstev FURS.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

V pravnem redu Evropske unije na področju obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb ni posebnih usklajevalnih pravil, zato se obdavčevanje dohodkov fizičnih oseb ne usklajuje s pravnim redom Evropske unije. Države članice EU svobodno oblikujejo sisteme obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb, pri čemer morajo zagotavljati združljivost nacionalne zakonodaje s Pogodbo o delovanju Evropske unije.

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Prikaz ureditve v drugih državah²:

Avstrija

Rezidenti so obdavčeni od svetovnega dohodka ne glede na vrsto dohodka (v denarju ali v naravi).

Določena občasna plačila, ki so, poleg redne plače, prejeta enkrat ali v nekaj intervalih, imajo drugačno davčno obravnavo. Najpomembnejša so regres za letni dopust (holiday pay) oziroma 13. plača in božičnica (Christmas allowance) oziroma 14. plača.

Od leta 2013 sta regres za letni dopust in božičnica obdavčena z solidarnostno dajatvijo (solidarity surcharge). Prejet regres in/ali božičnica nista obdavčljiva do 620 eurov letno. Obdavčitev teh dohodkov znaša 6 % za naslednjih 24.380 eurov, 27 % za naslednjih 25.000 eurov, 35,75 % za naslednjih 33.333 eurov in 50 % za zneske, ki presegajo 83.333 eurov.

Avstrija je v letu 2015 pripravila davčno reformo in spremenila dohodninsko lestvico. Tako so leta 2016 povečali število dohodninskih razredov na sedem, in sicer: prvi davčni razred je nulti razred, nato pa sledijo davčni razredi z mejnimi stopnjami 25 %, 35 %, 42 %, 48 %, 50 % in zadnji davčni razred z mejno stopnjo 55 %. Nulti razred se nanaša na obdavčljivi dohodek do 11.000 eurov. Naslednjih 7.000 eurov je stopnja 25 %, naslednjih 13.000 eurov je stopnja 35 %, naslednjih 29.000 eurov je stopnja 42 %, naslednjih 30.000 eurov je stopnja 48 %, naslednjih 910.000 eurov je stopnja 50 %. Nad en milijon eurov dohodka pa je stopnja 55 % (ta stopnja se bo uporabljala do leta 2020).

Hrvaška

Dohodki fizične osebe se med drugim obdavčujejo z dohodnino in lokalnimi pribitki na dohodnino (local income tax surcharges). Rezidenti so zavezanci za dohodnino od njihovega svetovnega dohodka.

² Vir: IBFD Tax portal, The Tax Book 2018 in <https://www.steuerklassen.com> (Germany)

Med plače oziroma dohodek iz zaposlitve med drugim spada tudi nadomestilo za letni dopust oziroma regres.

Hrvaška ima dva davčna razreda, in sicer z mejnima stopnjama 24 % in 36 %. Do 210.000 HRK oziroma 28.250 eurov obdavčljivega dohodka je stopnja 24 %, nad 210.000 HRK obdavčljivega dohodka pa je stopnja 36 %.

Poleg tega nekatere občine lahko naložijo dodatni davek na dohodek, in sicer od 10 % do 30 %, odvisno od števila prebivalcev. Najvišja stopnja tega dodatnega davka znaša trenutno v Zagrebu in sicer 18 %.

Nemčija

Fizične osebe se med drugim obdavčujejo z dohodnino, povečano s solidarnostnim pribitkom (solidarity surcharge). Rezidenti so zavezanci za dohodnino od njihovega svetovnega dohodka.

Dohodek iz zaposlitve je vsak znesek v denarju ali v naravi, ki ga zaposleni prejme v zvezi z zaposlitvijo. Regres (Urlaubsgeld) in tudi božičnica (Weihnachtsgeld) spadata med posebne dohodke (Sonderleistungen) in se obdavčijo enako kot drugi dohodki.

Dohodnina se odmeri od davčne osnove po spodaj navedenih progresivnih stopnjah iz lestvice, kateri je dodan 5,5 % pribitek (surcharge). Rezidenčnim zakonskim partnerjem, ki živijo skupaj, se odmera dohodnine izvede skupaj, razen če se odločijo, da bodo obdavčeni posebej.

Prvi davčni razred je nulti razred, nato pa sledijo davčni razredi z mejnimi stopnjami 14 % do 23,97 %, 23,97 % do 42 %, 42 % in zadnji davčni razred z mejno stopnjo 45 %. Nulti razred se nanaša na obdavčljivi dohodek do 9.168 eurov, za obdavčljivi dohodek nad 9.168 eurov do 14.254 eurov je stopnja 14 % do 23,97 %, za obdavčljivi dohodek nad 14.254 eurov do 55.960 eurov je stopnja 23,97 % do 42 %, za obdavčljivi dohodek za obdavčljivi dohodek nad 55.960 eurov do 265.326 eurov je stopnja 42 % in za obdavčljivi dohodek nad 265.326 eurov je stopnja 45 %.

Italija

Fizične osebe rezidenti so zavezane plačilu davka na dohodek na svetovni ravni.

Dohodek iz zaposlitve vključuje vsako nadomestilo, v denarju ali v naravi, vključno z darili, v povezavi z zaposlitvijo.

Italija ima progresivno davčno lestvico od leta 2007. Imajo pet davčnih razredov, in sicer z mejnimi stopnjami 23 %, 27 %, 38 %, 41 % in 43 %. Do 15.000 eurov dohodka je stopnja 23 %, nad 15.000 eurov do 28.000 eurov dohodka je stopnja 27 %, nad 28.000 eurov do 55.000 eurov dohodka je stopnja 38 %, nad 55.000 eurov do 75.000 eurov dohodka je stopnja 41 % in nad 75.000 eurov dohodka je stopnja 43 %. Navedene mejne davčne stopnje so povečane z regionalnimi davki (regional surcharge), ki se gibljejo od 1,23 % do 3,33 %. Nadalje so lahko stopnje povečane še z lokalnimi dajatvami (local surcharge), do 0,9 % v odvisnosti od občine.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagane spremembe zahtevajo tudi spremembe določenih podzakonskih aktov. Seznam je naveden v poglavju 2.3 Poglavitne rešitve. Nadalje bo moral FURS prilagoditi programsko podporo ter

navodila in pojasnila davčnim zavezancem na svojih spletnih straneh. Vračila že izračunane in odtegnjene oziroma odmerjene akontacije dohodnine od regresa za letni dopust za leto 2019 bodo pri FURS povzročila dodatno enkratno administrativno obremenitev.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlagane spremembe ne prinašajo dodatnih administrativnih obremenitev za davčne zavezance.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Z izvzemom dohodka regresa za letni dopust iz davčne osnove do višine 100 % povprečne plače se bo dosegla znatna davčna razbremenitev dohodkov iz dela. S tem se bo posredno vplivalo na večjo produktivnost in učinkovitost podjetij oziroma na izboljšanje poslovnega okolja v Sloveniji. Daje se tudi manevrski prostor za povečanje razpoložljivega dohodka zaposlenih, kar je eden pomembnih pogojev povečanja produktivnosti in dodane vrednosti podjetij, brez povečanja stroškov dela. Okrepila se bo konkurenčnost poslovnega okolja, kar vpliva na vzdržno gospodarsko rast, povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije in podjetij, ki zaposlujejo delavce na območju Slovenije. Podjetja v Sloveniji bodo bolj konkurenčna na trgu dela ter bodo lažje zadržala oziroma pridobila ustrezne kadre.

Povečanje razpoložljivega dohodka zaposlenih bo imelo tudi določen vpliv na povečanje oziroma ohranjanje povpraševanja v Sloveniji.

6.4. Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Za zaposlene, prejemnike regresa za letni dopust, bo razpoložljiv dohodek zaradi ugodnejše davčne obravnave regresa za letni dopust višji. Davčno ugodnejša obravnava regresa za letni dopust bo vplivala na vse delavce, saj je regres za letni dopust obvezna pravica iz delovnega razmerja. Ocenjujemo, da bo predlog neposredno pozitivno vplival na razpoložljivi dohodek zaposlenih, s čimer bo delo privlačnejše. Na dolgi rok bo to posredno vplivalo na izboljšanje zaposlenosti in predvsem k ohranjanju delovnih mest v Sloveniji.

Navedene spremembe bodo preprečile učinke na razpoložljivi dohodek prejemnikov minimalne plače, do katerih bi prišlo zaradi sprememb zakona, ki ureja minimalno plačo, ki so se začele uporabljati z davčnim letom 2019 (dvig minimalne plače). Z navedeno spremembo se bo preprečilo, da prejemniki minimalne plače ne bi bili več upravičeni do najvišje dodatne splošne olajšave. Navedeni učinek se bo zaradi predlagane rešitve preprečil že za davčno leto 2019.

Obremenitev regresa z dohodnino na mesečnem nivoju je odvisna od višine plače, ki jo zaposleni prejme, saj se dohodnina od regresa ne računa po lestvici in z olajšavami temveč na podlagi povprečne stopnje, ki jo zaposleni v mesecu izplačila regresa ima (ta vključuje torej prejeto plačo in regres). Posledično bo učinek dohodninske razbremenitve regresa v višini 1.000 eurov za zavezanca z minimalno plačo 160 eurov, za zavezanca s povprečno plačo 200 eurov in za zavezanca, ki prejme 4 povprečne plače več kot 310 eurov.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojen FURS, ki bo na običajen način zagotovil tudi obveščanje zavezancev o novostih v predlogu zakona.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance v skladu s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

6.9 Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona (osebno ime in naziv fizične osebe ali firma in naslov pravne osebe)

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Gradivo je bilo dne 22. 3. 2019 predstavljeno na seji Ekonomsko-socialnega sveta, kjer je bil sprejet sklep, da se pripravi davčno razbremenitev regresa za letni dopust in dodatno razbremenitev regresa za letni dopust s prispevki za socialno varnost, ki bi veljala že za leto 2019.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Andrej Bertonec, minister za finance,
- Natalija Kovač Jereb, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Metod Dragonja, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- mag. Alojz Stana, državni sekretar, Ministrstvo za finance,
- mag. Petra Brus, v. d. generalne direktorice Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance,
- mag. Petra Istenič, vodja Sektorja za sistem obdavčitve dohodkov in premoženja, Ministrstvo za finance,
- Lucija Perko Vovk, sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Saša Strelec, podsekretarka, Ministrstvo za finance,
- Meta Šinkovec, vodja Sektorja za analize in koordinacijo davčne politike, Ministrstvo za finance,
- Uroš Gregorič, višji svetovalec, Ministrstvo za finance,
- Boris Gramc, podsekretar, Ministrstvo za finance.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16 in 69/17) se v 41. členu v šestem odstavku za besedilom »iz dela plače za poslovno uspešnost« doda besedilo »in regresa za letni dopust«.

2. člen

V 44. členu se v prvem odstavku za 12. točko, na koncu katere se pika nadomesti s podpičjem, doda nova 13. točka, ki se glasi:

»13. regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.«.

V tretjem odstavku se besedilo »11. in 12.« nadomesti z besedilom »11., 12. in 13.«.

V četrtem odstavku se besedilo »11. in 12.« nadomesti z besedilom »11., 12. in 13.«.

3. člen

V 109. členu se za petim odstavkom doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v letno davčno osnovo od regresa za letni dopust šteje vsota tega dohodka, ki presega 100 % povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, zmanjšana za prispevke za socialno varnost, upoštevane pri določanju davčne osnove v skladu z 41. členom tega zakona. V vsoto iz prejšnjega stavka se ne šteje posamezno izplačilo tega dohodka, za katerega niso izpolnjeni pogoji za davčno obravnavo po 13. točki prvega odstavka 44. člena tega zakona.«.

4. člen

V 127. členu se za dvanajstim odstavkom dodata nova trinajsti in štirinajsti odstavek, ki se glasita:

»(13) Če se regres za letni dopust izplačuje v dveh ali več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa za letni dopust, ki se všteva v davčno osnovo, in izvrši izračun akontacije dohodnine ter poračun že plačane akontacije dohodnine od posameznih delov regresa za letni dopust.

(14) Če zavezanec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja, upošteva izvzem iz davčne osnove po 13. točki prvega odstavka 44. člena tega zakona, o tem obvesti delodajalca.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

(1) Regres za letni dopust, prejet v davčnem letu 2019 do uveljavitve tega zakona, se ne všteva v

davčno osnovo do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji po zadnjem podatku Statističnega urada Republike Slovenije glede na dan izplačila regresa.

(2) Akontacija dohodnine od regresa za letni dopust, izračunana in odtegnjena oziroma odmerjena pred uveljavitvijo tega zakona, se ne glede na zakon, ki ureja davčni postopek, vrne zavezancu po uradni dolžnosti na podlagi posebne odločbe davčnega organa, s katero se ugotovi davčna obveznost v skladu s spremenjenim 41. in 44. členom zakona in prejšnjim odstavkom ter znesek preveč izračunane in odtegnjene oziroma odmerjene akontacije dohodnine. Zavezancu v tem primeru obresti ne pripadajo.

(3) Odločba davčnega organa iz prejšnjega odstavka ne posega v obveznost plačnika davka, vzpostavljeno z obračunom davčnega odtegljaja, s katerim je bila izračunana in odtegnjena akontacija dohodnine.

(4) Odločbo iz drugega odstavka tega člena davčni organ izda najpozneje do 30. junija 2019.

6. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in se uporablja že za regres za letni dopust, prejet od 1. januarja 2019 dalje.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Z dopolnitvijo šestega odstavka 41. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16 in 69/17; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2) se na enak način, kot to velja za določitev davčne osnove od dohodkov iz dela plače za poslovno uspešnost, določi tudi davčna osnova za regres za letni dopust zaradi predlagane nove 13. točke prvega odstavka 44. člena ZDoh-2, in sicer tako, da se davčna osnova zmanjša le za del prispevkov, ki odpadejo na del dohodkov, ki se všttevajo v davčno osnovo, ne pa tudi za del prispevkov, ki odpadejo na del dohodkov, ki se ne všttevajo v davčno osnovo.

K 2. členu

S tem členom se dodaja nova 13. točka prvega odstavka 44. člena ZDoh-2, v skladu s katero se v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja ne bo vštteval regres za letni dopust, določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Regres za letni dopust je v veljavni zakonodaji urejen v 131. členu Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US), in sicer na način, da imajo delavci pravico do regresa za letni dopust, če imajo pravico do letnega dopusta. V primeru, če ima delavec pravico do izrabe le sorazmernega dela dopusta, ima pravico le do sorazmernega dela regresa, v primeru, da ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom, ima tudi pravico do regresa sorazmerno delovnemu času, razen, če ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, predpisi o zdravstvenem zavarovanju ali predpisi o starševskem dopustu. Navedeno pomeni, da mora delodajalec, ki bi delavcu izplačal regres brez upoštevanja, do kakšne pravice je delavec upravičen, od razlike (nad pravico) obračunati, odtegniti in plačati ustrezne dajatve. V kolikor se pravica do regresa za letni dopust določi v drugem zakonu, se tudi tak dohodek davčno ugodneje obravnava pod pogoji kot jih za pravico določa posebni zakon. Navedena pravica iz delovnega razmerja se v skladu z delovnopravno zakonodajo izplačuje najpozneje do 1. julija tekočega koledarskega leta, razen ob določenih izjemah (sklenitev pogodbe o zaposlitvi po tem datumu, ali če je s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti v primeru nelikvidnosti delodajalca določen kasnejši rok izplačila regresa, vendar najkasneje do 1. novembra tekočega koledarskega leta).

Do posebne davčne obravnave pod enakimi pogoji bodo upravičeni tudi tisti zavezanci, ki prejemajo vsebinsko primerljive dohodke iz tujine, pod enakimi pogoji. Vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine je primeroma obvezna 13. plača. V ta okvir tako ne sodijo prejemki delavcev, ki prejemajo dohodke v skladu s tujo delovnopravno zakonodajo, ki niso obvezne narave, torej morebitne nagrade zaradi poslovne ali delovne uspešnosti in druga ad hoc nagrajevanja delavcev.

Dopolnitve tretjega in četrtega odstavka 44. člena ZDoh-2 so potrebne zaradi novega dohodka, ki se ne vštteva v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja, to je regresa za letni dopust, ki se veže na podatek o povprečni mesečni plači, in zaradi omejitve zneska, do katerega se regres za letni dopust ne vštteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

K 3. členu

S tem členom se v 109. člen ZDoh-2 dodaja nov šesti odstavek, v skladu s katerim se bo na letni ravni zagotavljalo ustavno načelo enakosti pred zakonom. V skladu z novo 13. točko prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 se namreč ugodnejša davčna obravnava dohodkov iz naslova regresa za letni dopust zagotavlja pri vsakem delodajalcu posebej. Z novim šestim odstavkom 109. člena ZDoh-2 pa se na letni ravni zagotavlja, da bodo vsi zavezanci, prejemniki dohodka v obliki regresa za letni dopust upravičeni do izvzema iz davčne osnove na podlagi enake skupne vsote teh dohodkov. S tako

rešitvijo bodo v enakem davčnem položaju delavci, ki imajo tako enega kot tudi tisti, ki imajo več delodajalcev. Taka rešitev je potrebna tudi zaradi tega, ker zaradi zakonodaje s področja varovanja osebnih podatkov ni možno zahtevati koordinacije delodajalcev glede skupne višine izplačil regresa za letni dopust za posameznega delavca, ki ima pri več delodajalcih sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas ali pogodbo o zaposlitvi za dopolnilno delo.

V letno davčno osnovo se bo na podlagi novega šestega odstavka 109. člena ZDoh-2 vštela vsota dohodkov iz naslova regresa za letni dopust, ki presegajo 100% povprečne letne plače, zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja. Letna davčna osnova od navedenih dohodkov se bo zmanjšala za prispevke za socialno varnost, upoštevane pri določanju davčne osnove v skladu z 41. členom ZDoh-2. Podatek o povprečni letni plači zaposlenih v Sloveniji pa se črpa iz podatkov Statističnega urada Republike Slovenije. V vsoto dela plače za poslovno uspešnost ter regresa za letni dopust pa se ne šteje posamezno izplačilo teh dohodkov, za katerega niso izpolnjeni pogoji za davčno obravnavo 13. točki prvega odstavka 44. člena ZDoh-2. V letno davčno osnovo rezidenta se bodo tako všteli samo dohodki, ki izpolnjujejo pogoje iz 13. točke prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 (to je dohodek, ki je izplačan kot regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja).

K 4. členu

Predlagata se nova trinajsti in štirinajsti odstavek 127. člena ZDoh-2, ki določa osnove in stopnje akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve. Nov trinajsti odstavek je potreben zaradi nove 13. točke prvega odstavka 44. člena ZDoh-2, ki na novo ureja, da se dohodek v obliki regresa za letni dopust ne všteta v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja do višine 100% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Ker delovnoppravna zakonodaja navedenega dohodka ne omejuje na enkratno izplačilo, je treba določiti, da če se regres za letni dopust izplačuje v dveh ali več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa na ravni izplačevalca ugotovi celotna višina regresa za letni dopust, ki se všteta v davčno osnovo, in izvrši izračun akontacije dohodnine ter poračun že plačane akontacije dohodnine od posameznih delov regresa za letni dopust. Navedena določba sledi tudi določbi tretje alineje tretjega odstavka 144. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17), ki določa, da če se regres izplača v dveh ali več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa in izvrši obračun prispevkov od posameznih delov regresa za letni dopust.

Nov štirinajsti odstavek 127. člena ZDoh-2 omogoča zavezancu, ki ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja upošteva izvem iz davčne osnove po 13. točki prvega odstavka 44. člena tega zakona, da o svoji odločitvi obvesti delodajalca. Zavezancu se navedena možnost daje zaradi novega šestega odstavka 109. člena ZDoh-2, ki v letno davčno osnovo všteta dohodek od regresa za letni dopust v višini, ki presega 100 % letne povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji, preračunane na mesec, za leto, za katero se dohodnina odmerja, v povezavi z novo 13. točko prvega odstavka 44. člena ZDoh-2. 13. točko prvega odstavka 44. člena ZDoh-2 pri obračunu akontacije dohodnine upošteva vsak delodajalec, izplačevalec dela plače za poslovno uspešnost oziroma regresa za letni dopust. Delavec ima lahko v posameznem letu več kot enega izplačevalca teh dohodkov, ki med sabo ne izmenjujejo informacij o izplačevanju dohodkov, niti se z davčno zakonodajo v povezavi z zakonodajo s področja varovanja osebnih podatkov tega ne želi predpisati. Ker se v skladu z novim šestim odstavkom 109. člena ZDoh-2 zaradi načela enakosti pred zakonom na letni ravni ugotavlja skupna višina dohodkov iz naslova regresa za letni dopust, ki se všteta v letno davčno osnovo, je treba zavezancu omogočiti, da se ob izplačilu dohodka lahko izreče o neupoštevanju davčno ugodnejše obravnave navedenih dohodkov, predvsem v oziru na to, ali je do teh dohodkov upravičen pri več delodajalcih in ali lahko pričakuje, da bo skupna letna vsota prejetega dohodka iz naslova regresa presegala 100 % letne povprečne letne plače zaposlenih v

Sloveniji, preračunane na mesec, kar bi utegnilo privedi do povečane obveznosti doplačila dohodnine na letni ravni.

K 5. členu

V skladu s to prehodno določbo se davčno ugodnejša obravnava dohodka iz delovnega razmerja v obliki regresa za letni dopust določa za vsa izplačila v letu 2019, izplačana do začetka uveljavitve tega zakona. Davčno ugodneje bodo obravnavani dohodki v obliki regresa za letni dopust do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji po zadnjem podatku Statističnega urada Republike Slovenije glede na dan izplačila regresa.

Drugi odstavek tega člena določa postopek vračila izračunane in odtegnjene oziroma odmerjene akontacije dohodnine od navedenega dohodka pred uveljavitvijo tega zakona in ugotovitve davčne obveznosti v skladu s spremenjenim 41. in 44. členom ZDoh-2 in prejšnjim odstavkom tega člena. Navedeno se izvede na podlagi posebne odločbe davčnega organa, ki jo le-ta izda po uradni dolžnosti. Ne glede na zakon, ki ureja davčni postopek, se izračunana in odtegnjena oziroma odmerjena akontacija dohodnine vrne zavezancu (delavcu) in ne plačniku davka. S tem se zagotovi, da bo delavec zagotovo dobil vrnjeno odtegnjeno akontacijo dohodnine od regresa za letni dopust, prejetega v letu 2019. Akontacija se delavcu vrne ne glede na to, ali je plačnik davka odtegnjeno akontacijo dohodnine tudi dejansko plačal. Z odločbo davčnega se ugotovi davčna obveznost in znesek preveč izračunane in odtegnjene oziroma odmerjene akontacije dohodnine. Zavezancu v tem primeru obresti ne pripadajo.

Tretji odstavek tega člena določa, da odločba iz drugega odstavka tega člena ne posega v obveznost plačnika davka, vzpostavljeno z obračunom davčnega odtegljaja, s katerim je bila izračunana in odtegnjena akontacija dohodnine od navedenega dohodka. Po pomeni, da če akontacija ni bila plačana, terjatev do plačnika davka s popravkom obračuna davčnega odtegljaja ne ugasne.

Četrty odstavek tega člena določa rok, do katerega mora davčni organ izdati odločbo iz drugega odstavka tega člena, to je do 30. junija 2019.

K 6. členu

S tem členom se določata uveljavitev in začetek uporabe tega zakona. Zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se že za regres za letni dopust, prejet od 1. januarja 2019 dalje.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

41. člen (davčna osnova)

(1) Osnova za dohodnino (v nadaljnjem besedilu: davčna osnova) od dohodka iz delovnega razmerja je dohodek iz 37. člena tega zakona, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati delojemalec.

(2) Obvezni prispevki za socialno varnost, ki so primerljivi z obveznimi prispevki za socialno varnost v Sloveniji in jih delojemalec plačuje v sklad, priznan za davčne namene v katerikoli drugi državi, se pri ugotavljanju davčne osnove od dohodka iz 37. člena tega zakona odštejejo pod pogojem, da fizična oseba ni bila rezident Slovenije neposredno pred začetkom opravljanja dela iz delovnega razmerja v Sloveniji in je v tem času že prispevala v navedeni sklad.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se v davčno osnovo od pokojnin, nadomestil in drugih dohodkov iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja šteje dohodek, kot je odmerjen v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in v skladu z drugimi predpisi, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati prejemnik teh dohodkov. Za določitev davčne osnove pri vdovski in družinski pokojnini se upošteva število družinskih članov, ki jo prejemajo. V davčno osnovo od navedenih dohodkov, prejetih iz tujine, se šteje dohodek, kot je odmerjen v skladu s predpisi.

(4) Davčna osnova od dohodka iz prvega, drugega in tretjega odstavka 38. člena tega zakona je vsak posamezni dohodek, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačati delojemalec in za normirane stroške v višini 10% dohodka. Poleg normiranih stroškov je mogoče uveljavljati tudi dejanske stroške prevoza in nočitve v zvezi z opravljanjem dela ali storitev, in sicer se priznajo na podlagi dokazil pod pogoji in do višin, ki jih na podlagi 44. člena tega zakona določi vlada.

(5) Davčna osnova od dohodka iz četrtega odstavka 38. člena tega zakona, je vsak posamezni dohodek, zmanjšan za obvezne prispevke za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati verski delavec.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za dohodke iz dela plače za poslovno uspešnost, ki se všttevajo v davčno osnovo, davčna osnova zmanjša za sorazmerni del obveznih prispevkov za socialno varnost, ki jih mora na podlagi posebnih predpisov plačevati delojemalec, glede na delež teh dohodkov, ki se všttevajo v davčno osnovo.

44. člen (dohodek iz delovnega razmerja, ki se ne všteva v davčno osnovo)

(1) V davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja se ne všttevajo:

1. obvezni prispevki za socialno varnost, ki jih je na podlagi posebnih predpisov dolžan plačevati delodajalec;

2. premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih za račun delojemalca zavarovanca plačuje delodajalec izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v Sloveniji ali v drugi državi članici EU, po pokojninskem načrtu, ki je odobren in vpisan v poseben register v skladu s predpisi, ki urejajo prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar največ do zneska, ki je enak 24% obveznih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za delojemalca – zavarovanca in ne več kot 2.390 eurov letno. Glede uskladitve premije, ki se ne všteva v davčno osnovo in načina objave usklajenih zneskov premije, se uporablja 118. člen tega zakona;

3. povračila stroškov v zvezi z delom, kot so prehrana med delom, stroški prevoza na delo in z dela in terenski dodatek, pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada, nadomestilo za ločeno življenje do višine,

ki jo določi vlada, ter mesečni pavšalni znesek za pokrivanje stroškov pri opravljanju funkcije v zvezi z delom v volilni enoti v skladu z zakonom, ki ureja poslance;

4. povračila stroškov v zvezi s službenim potovanjem, kot so:

a) dnevnic,

b) povračilo stroškov prevoza vključno s povračilom stroškov za uporabo delojemalčevega osebnega vozila za službene namene (kilometrini),

c) povračilo stroškov za prenočišče,

pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada. Povračilo stroškov po tej točki se lahko določi ločeno ali v skupnih zneskih;

4.a povračilo stroškov delojemalcu za plačane premije za individualno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini, kadar gre za zavarovanje, ki velja v vseh državah sveta, in kadar:

- je sklenitev takega zavarovanja vezana le na opravljanje službenih nalog na službenem potovanju v tujini ali začasni napotitvi na delo v tujino,

- je povračilo stroškov sklenitve takega zavarovanja na voljo vsem delojemalcem, ki službeno potujejo v tujino ali so začasno napoteni na delo v tujino, in

- tako zavarovanje krije nujno pomoč, prevoze in storitve (zavarovanje je sklenjeno za najnižji obseg tveganja/pravic oziroma najnižjo višino kritja);

4.b povračila stroškov v zvezi z začasno napotitvijo na delo v tujino:

- povračilo stroškov prehrane za vsak delovni dan v času napotitve:

a) ki traja neprekinjeno do največ 30 dni ali 90 dni za napotene, ki opravljajo poklic voznika v mednarodnem cestnem prometu, do višine in pod pogoji, določenimi v skladu s 4. točko prvega odstavka tega člena za povračilo stroškov prehrane na službeni poti,

b) ki traja neprekinjeno nad 30 dni ali 90 dni za napotene, ki opravljajo poklic voznika v mednarodnem cestnem prometu, do višine in pod pogoji, določenimi v skladu s 3. točko prvega odstavka tega člena za povračilo stroškov prehrane med delom, povečane za 80 % glede na višino, ki jo določi vlada;

- povračilo stroškov prevoza vključno s povračilom stroškov za uporabo delojemalčevega osebnega vozila za službene namene (kilometrini):

a) za prevoz med običajnim prebivališčem v času napotitve in mestom opravljanja dela v kraju napotitve do višine in pod pogoji, določenimi v skladu s 3. točko prvega odstavka tega člena za povračilo stroškov prevoza na delo in z dela,

b) za prevoz v kraj napotitve ob začetku napotitve in za prevoz iz kraja napotitve ob koncu napotitve do višine in pod pogoji, določenimi v skladu s 4. točko prvega odstavka tega člena za povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju;

- povračilo stroškov za prenočišče na začasni napotitvi, ki traja neprekinjeno do največ 90 dni, do višine in pod pogoji, določenimi v skladu s 4. točko prvega odstavka tega člena za povračilo stroškov za prenočišče na službeni poti, pri čemer se izključuje uporaba 3. točke prvega odstavka tega člena v zvezi s povračilom stroškov za prenočišče.

5. vrednost uniform in osebnih zaščitnih delovnih sredstev, vključno s stroški za njihovo vzdrževanje, pod pogojem, da so določene s posebnimi predpisi;

6. nadomestilo za uporabo lastnega orodja, naprav in predmetov (razen osebnih vozil), potrebnih za opravljanje dela na delovnem mestu, pod pogojem, da so določena s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma notranjega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela, in pod pogojem, da je delodajalec določil navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato le-ta predstavlja utemeljen in razumen znesek – do višine 2% mesečne plače delojemalca, vendar ne več kot do višine 2% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji;

7. jubilejna nagrada za skupno delovno dobo ali za skupno delovno dobo pri zadnjem delodajalcu, odpravnina ob upokojitvi in enkratna solidarnostna pomoč do višine, ki jo določi vlada;

8. plačila vajencem, dijakom in študentom za obvezno praktično delo, do višine, ki jo določi vlada;

9. odpravnina zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, ki je določena kot pravica iz delovnega razmerja in izplačana pod pogoji, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih, v višini odpravnine, kot je določena zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razloga nesposobnosti ki jo je

delodajalec dolžan izplačati na podlagi Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13), vendar največ do višine desetih povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji. Za odpravnino iz prejšnjega stavka se ne šteje odpravnina zaradi odpovedi vsake naslednje pogodbe o zaposlitvi pri istem delodajalcu ali pri osebi, ki je z delodajalcem povezana oseba in odpravnina, izplačana delojemalcu, ki je z delodajalcem povezana oseba;

10. nadomestilo za uporabo lastnih sredstev pri delu na domu v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, pod pogojem, da je določeno s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma notranjega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela, in pod pogojem, da je delodajalec določil navedeno nadomestilo na podlagi izračuna realnih stroškov in zato le-ta predstavlja utemeljen in razumen znesek – do višine 5% mesečne plače delojemalca, vendar ne več kot do višine 5% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Dejanske stroške je mogoče uveljavljati na podlagi dokazil;

11. odpravnina zaradi prenehanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas, ki je določena kot pravica iz delovnega razmerja in izplačana pod pogoji, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih, v višini odpravnine, ki jo je delodajalec dolžan izplačati na podlagi Zakona o delovnih razmerjih, vendar največ do višine treh povprečnih mesečnih plač zaposlenih v Sloveniji. Za odpravnino iz prejšnjega stavka se ne šteje odpravnina zaradi prenehanja vsake naslednje pogodbe o zaposlitvi za določen čas pri istem delodajalcu ali pri osebi, ki je z delodajalcem povezana oseba in odpravnina, izplačana delojemalcu, ki je z delodajalcem povezana oseba;

12. del plače za poslovno uspešnost po zakonu, ki ureja delovna razmerja, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, izplačan enkrat v koledarskem letu vsem upravičenim delavcem hkrati, če:

- imajo vsi delavci pri delodajalcu pravico do izplačila dela plače za poslovno uspešnost in so pravica do izplačila dela plače za poslovno uspešnost ter merila za njegovo izplačilo določeni v splošnem aktu delodajalca, s katerim so delavci vnaprej seznanjeni, ali

- je s kolektivno pogodbo dogovorjena možnost izplačila dela plače za poslovno uspešnost po merilih, dogovorjenih v tej kolektivni pogodbi ali dogovorjenih na način ali na podlagi te kolektivne pogodbe, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Šteje se, da imajo pravico do dela plače za poslovno uspešnost vsi delavci pri delodajalcu, če so pogoji za pridobitev pravice do dela plače za poslovno uspešnost s splošnim aktom delodajalca določeni enotno za vse delavce.

(2) Pri določanju višin povračil stroškov v zvezi z delom in dohodkov, ki jih v skladu s 3., 4., 7. in 8. točko prvega odstavka tega člena določi vlada, se kot podlago upošteva raven posameznih navedenih pravic delojemalcev, določena z zakoni in s kolektivnimi pogodbami na ravni države. Če delodajalec izplačuje navedena povračila stroškov v zvezi z delom in dohodke, ki so višji od zneskov, ki jih za navedena povračila in dohodke določi vlada, se znesek posameznega povračila oziroma dohodka v delu, ki presega znesek, določen s strani vlade, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

(3) Pri določanju zneska povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji, navedenega v 6., 9., 10., 11. in 12. točki prvega odstavka tega člena, se upošteva zadnji podatek Statističnega urada Republike Slovenije.

(4) Če delodajalec izplačuje dohodke iz 2., 6., 9., 10., 11. in 12. točke prvega odstavka in drugega odstavka tega člena v višini, ki presega znesek, naveden v navedenih točkah in odstavkih kot neobdavčen, se znesek posameznega dohodka v delu, ki presega znesek, ki je določen kot neobdavčen, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

(5) Za napotene, ki opravljajo poklic voznika v mednarodnem cestnem prometu, se za posamezno napotitev za potrebe 4.b točke prvega odstavka tega člena šteje opravljanje delovnih nalog voznika v mednarodnem cestnem prometu v okviru ene odsotnosti s sedeža delodajalca oziroma drugega mesta delodajalca, na katerem se vozniki pri delodajalcu običajno vključijo v organiziran delovni proces delodajalca.

109. člen
(letna davčna osnova rezidenta)

(1) Letna davčna osnova od dohodkov rezidenta, pridobljenih v davčnem letu, je vsota davčnih osnov od dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, razen dohodka iz dejavnosti, če se davčna osnova od tega dohodka v davčnem letu ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in iz prenosa premoženjske pravice ter drugih dohodkov, vključno s povečanji in zmanjšanji, določenimi pri posamezni vrsti dohodka.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se letna davčna osnova od dohodkov iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti zmanjša tudi za obvezne prispevke za socialno varnost, ki se nanašajo na socialno varnost zavezanca, ki opravlja kmetijsko ali dopolnilno dejavnost na kmetiji, in jih plačuje kot kmet oziroma član kmečkega gospodarstva, v skladu s predpisi, v višini razlike med obveznimi prispevki za socialno varnost, ki jih zavezanec plačuje iz naslova opravljanja kmetijske in dopolnilne dejavnosti in delom obveznih prispevkov za socialno varnost iz tega naslova, ki so upoštevani pri izračunu davčne osnove od osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Razlika iz prejšnjega stavka se prizna v obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti.

(3) Na letni ravni ugotovljena vsota davčnih osnov, ugotovljenih na način, kot je določen v 71. členu tega zakona, vključno z oprostitevami iz 73. člena tega zakona, se zmanjša za obvezne prispevke za socialno varnost iz naslova opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, ki se nanašajo na socialno zavarovanje zavezanca, za pristojbine, uvedene s predpisi o gozdovih in za stroške delovanja in vzdrževanja osuševalnih in namakalnih sistemov, določene na podlagi predpisov o kmetijskih zemljiščih.

(4) Če je na letni ravni ugotovljena davčna osnova iz 71. člena tega zakona negativna, se šteje, da je davčna osnova enaka nič.

(5) Letna davčna osnova se ob izpolnjevanju pogojev iz 116. člena tega zakona lahko ugotavlja tudi za rezidente držav članic EU oziroma EGP.

127. člen
(akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve)

(1) Akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve se izračuna in plača od dohodka iz zaposlitve od davčne osnove iz 41. do 45.a člena tega zakona.

(2) Od dohodka iz delovnega razmerja, doseženega pri delodajalcu, pri katerem zavezanec dosega pretežni del dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljnjem besedilu: glavni delodajalec), se akontacija dohodnine izračuna tako, da se za posamezni dohodek uporabijo stopnje dohodnine in lestvica iz 122. člena tega zakona, preračunana na 1/12 leta.

(3) Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva 1/12 zneska olajšave iz prvega odstavka 111. člena, prvega in drugega odstavka 112. člena in iz 114. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, se upošteva tudi 1/12 zneska olajšave iz drugega odstavka 111. člena tega zakona, če ta dohodek ne presega 1/12 dohodka iz drugega odstavka 111. člena tega zakona oziroma 1/12 zneska olajšave, ugotovljenega z uporabo enačbe iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona ob upoštevanju dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, preračunanega na letno raven, če ta dohodek ne presega 1/12 dohodka iz tretjega odstavka 111. člena tega zakona. Če zavezanec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz drugega odstavka tega člena, ki ga izplača glavni delodajalec, upošteva olajšava iz drugega oziroma tretjega odstavka 111. člena tega zakona, o tem obvesti glavnega

delodajalca. Pri izračunu akontacije dohodnine od pokojnine se upošteva tudi olajšava iz tretjega odstavka 112. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od nadomestil iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki jih prejemajo delovni invalidi po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki jih za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, se upošteva tudi olajšava iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona. Pri izračunu akontacije dohodnine od poklicne pokojnine se upošteva tudi olajšava iz šestega odstavka 112. člena tega zakona.

(4) Če se dohodek iz delovnega razmerja, ki se nanaša na mesečno obdobje, izplača v več delih, se ob izplačilu zadnjega dela dohodka iz delovnega razmerja ugotovi višina mesečnega dohodka iz delovnega razmerja in izvrši izračun akontacije dohodnine ter poračun že plačane akontacije dohodnine od posameznih delov dohodka iz delovnega razmerja.

(5) Če se dohodek iz zaposlitve, ki se vštevava v davčno osnovo, izplača za več mesecev skupaj, se akontacija dohodnine izračuna od celotnega izplačila navedenega dohodka, po povprečni stopnji dohodnine od enomesečnega dohodka. Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine od enomesečnega dohodka, se prejeti dohodek, ki se nanaša na več mesecev, razdeli na toliko enakih delov, na kolikor mesecev se nanaša, vendar ne več kot na 12 mesecev.

(6) Če delodajalec ni glavni delodajalec zaposlenega, se akontacijo dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja izračuna po stopnji 25% od davčne osnove iz prvega odstavka tega člena in brez upoštevanja olajšav po tretjem odstavku tega člena.

(7) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena se izračun akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema delovni invalid, od polovice oziroma sorazmernega dela pokojnine uživalcu pokojnine, ki začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, od delne pokojnine in od 20% predčasne ali starostne pokojnine, ki jo v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za mesečno obdobje izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, opravi v skladu s šestim odstavkom tega člena, če prejemnik navedenega dohodka hkrati prejema tudi plačo ali nadomestilo plače. Pri izračunu akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja se upošteva olajšava iz četrtega odstavka 112. člena tega zakona, pri izračunu akontacije dohodnine od polovice oziroma sorazmernega dela pokojnine, od delne pokojnine in od 20% predčasne ali starostne pokojnine pa se upošteva olajšava iz tretjega odstavka 112. člena tega zakona.

(8) Ne glede na sedmi odstavek tega člena se lahko akontacija dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema delovni invalid, od polovice oziroma sorazmernega dela pokojnine uživalcu pokojnine, ki začne ponovno delati oziroma opravljati dejavnost, od delne pokojnine in od 20% predčasne ali starostne pokojnine, ki jo prejema upravičenec po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 16%. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

(9) Ne glede na šesti odstavek tega člena se lahko akontacija dohodnine od pokojninske rente, kot je odmerjena v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz naslova prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in od primerljive pokojninske rente, ki je prejeta iz tujine, izračuna in plača po znižani stopnji, vendar ne nižji od 16%. Za znižano stopnjo akontacije dohodnine se odloči zavezanec sam, o čemer mora obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, če oceni, da bo akontacija dohodnine previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni.

(10) Akontacija dohodnine od dohodka iz drugega pogodbenega razmerja se izračuna in plača od

davčne osnove iz četrtega in petega odstavka 41. člena tega zakona po stopnji 25%.

(11) Ne glede na deseti odstavek tega člena se akontacija dohodnine od dohodka verskega delavca ne plača, če se izračunava od dohodka, ki je enak znesku, ki zagotavlja socialno varnost v Sloveniji.

(12) Ne glede na deseti odstavek tega člena, se akontacija dohodnine od dohodka rezidenta, ki glede starosti in statusa izpolnjuje pogoje za priznanje olajšave iz tretjega odstavka 113. člena tega zakona, za opravljeno začasno ali občasno delo na podlagi napotnice pooblaščne organizacije ali Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, ki opravlja dejavnost posredovanja dela dijakom in študentom, v skladu s predpisi s področja zaposlovanja, ne izračuna in ne plača, če posamezen dohodek ne presega 400 eurov.

V. PRILOGE

/